

SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2026. gada 28. aprīlī

Satversmes tiesa rīcības sēdē šādā sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Anita Rodiņa, Jautrīte Briede, Veronika Krūmiņa, Mārtiņš Mīts un Juris Juriss,

rīcības sēdē izskatījusi Preiļu novada pašvaldības domes (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 45/2026),

konstatēja:

1. Pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministra 2026. gada 9. janvāra rīkojumu Nr. P-1-2/8 “Par Preiļu novada pašvaldības domes 2025. gada 26. jūnija saistošo noteikumu Nr. 9 “Preiļu novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” darbības apturēšanu daļā” (turpmāk – apstrīdētais akts) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 115. pantam un spēkā neesošu no tā izdošanas dienas.

Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta pirmo daļu Ministru kabineta pilnvarotais ministrs ar rīkojumu var apturēt pašvaldības saistošo noteikumu darbību, ja konstatēti vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādes procedūras pārkāpumi vai neatbilstība normatīvo aktu prasībām. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka gadījumā, ja rīkojums ir apstrīdēts Satversmes tiesā, vērtējama tā atbilstība attiecīgo likumu normām, kuras nosaka Ministru kabineta

pilnvarotā ministra kompetenci un uz kura pamata izdots rīkojums (*sk. Satversmes tiesas 2025. gada 5. decembra sprieduma lietā Nr.2024-33-05 10. punktu*).

Pieteikuma iesniedzēja pieteikumā argumentē, ka apstrīdētais akts izdots ārpus tā tiesiskā ietvara, kāds viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministram paredzēts Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta pirmajā daļā. Tātad, lai gan Pieteikuma iesniedzēja lūdz atzīt apstrīdēto aktu par neatbilstošu Satversmes 1. un 115. pantam, no pieteikumā norādītās argumentācijas secināms, ka pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrs ir pārkāpis tam Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta pirmajā daļā noteikto kompetenci. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja pēc būtības prasa vērtēt apstrīdētā akta atbilstību Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta pirmajai daļai.

2. Ar apstrīdēto aktu ir apturēta Pieteikuma iesniedzējas 2025. gada 26. jūnija saistošo noteikumu Nr. 9 “Preiļu novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” 45.2. un 45.3. apakšpunkta, kā arī 51., 877. un 878. punkta darbība. Minētās normas noteic vēja elektrostaciju būvniecības un saules paneļu izvietojuma noteikumus.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta trešo daļu un 19. panta otro daļu pašvaldības domei ir tiesības iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā par tāda rīkojuma atbilstību likumam, ar kuru Ministru kabineta pilnvarotais ministrs ir apturējis pašvaldības domes pieņemto lēmumu. Pašvaldības lēmums par šāda pieteikuma iesniegšanu pieņemams Pašvaldību likuma 66. pantā un Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

Apstrīdētais akts pieņemts 2026. gada 9. janvārī, publicēts un stājies spēkā 2026. gada 13. janvārī. Pieteikuma iesniedzēja to izskatīja ārkārtas sēdē divu nedēļu laikā no tā spēkā stāšanās dienas – 2026. gada 26. janvārī. Šajā sēdē Pieteikuma iesniedzēja nolēma vērsties Satversmes tiesā ar pieteikumu. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts triju mēnešu laikā pēc apstrīdētā akta saņemšanas – 2026. gada 1. aprīlī. Tādējādi ir ievērota Pašvaldību likuma 66. pantā un Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta otrajā daļā noteiktā pieteikuma iesniegšanas kārtība Satversmes tiesā.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19. panta otrajā daļā noteiktajām prasībām un Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu.

4. Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētā akta iespējamo neatbilstību Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta pirmajai daļai. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai un tas atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesa

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministra 2026. gada 9. janvāra rīkojuma Nr. P-1-2/8 “Par Preiļu novada pašvaldības domes 2025. gada 26. jūnija saistošo noteikumu Nr. 9 “Preiļu novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” darbības apturēšanu daļā” atbilstību Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. panta pirmajai daļai” pēc Preiļu novada pašvaldības domes pieteikuma (pieteikums Nr. 45/2026).

2. Uzaicināt amatpersonu, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministru – līdz 2026. gada 29. jūnijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētāja

Irēna Kucina